

KNEGAREN

Viktig information

Den 27 augusti kom LKAB till Kiruna Kommunstyrelse för att informera om läget för stadsomvandlingen. Tre dagar tidigare hade Nordnytt avslöjat att uppdaterade deformationsprognoser innebär att delar av stadskärnan måste börja tömmas redan 2018. Knegarkampanjen har en insynsplats i Kommunstyrelsen med rätt att ställa frågor och ta del av all information. Detta nummer av Knegaren är en rapport till Kirunas knegare och invånare om vad som kom fram.

Bolaget

LKABs VD Lars-Erik Aaro inledde med att berätta om hur han ser på bolagets situation och han beskrev en världsekonomi i kris där det krigas om marknader och vinster. LKAB har inlett ett projekt för att sänka produktionskostnaderna och har för avsikt att växa med 35% och därmed hålla sig väl framme på världsmarknaden. LKABs främsta handelspartners finns i Kina och Mellanöstern (bl a Saudiarabien där fackliga organisationer är förbjudna vilket Knegarkampanjen har kritiserat tidigare) och man har nya projekt ihop med USA.

Trots att LKAB, enligt Aaros egen redogörelse, fungerar som ett vanligt vinstdrivande storföretag, så hävdade han att det är en fördel för Kiruna-borna att det bara är LKAB och inte börsnoterade bolag som driver gruvdrift och har undersökningstillstånden för provborrningar under staden. Detta skulle man bara kunna hålla med om ifall det var en arbetarregering eller arbetarna själva som kontrollerade LKAB. I dagsläget finns ingen skillnad mellan LKABs intressen och agerande och andra gruvföretags.

Tillstånden

Lars-Erik Aaro redogjorde sen för vilka typer av tillstånd som LKAB har i förhållande till staden och vad som är deras mål. Där framkom att LKAB har undersökningstillstånd för hela det område som Kiruna tätort, inklusive Loussavaara och Toullavaara, ligger på, att man har som mål att allt detta ska bli brytvärd malm och att man hoppas på att få bearbetningskoncessioner, miljötillstånd och markanvisningar för hela området. Aaro underströk att det är detta som är hans jobb, att se till att hela området blir brytvärd. Han sa också att LKAB inte ser något slut på malmkroppen som idag bryts.

Prognoserna

Aaro redogjorde också för LKABs prognosarbete och han underströk att allt prognosarbete är behäftat med osäkerhet och att alla deras prognoser för deformationerna har haft marginalen ± 100 meter. I Kiruna stadskärna motsvarar 100 meter, ungefär, avståndet från Folkets Hus till Gallerian och de nya prognoserna inkluderar, som alla nu vet, fastigheterna "Spottkoppen", "Snusdosan" och "Berlinmuren". Men även här finns alltså en felmarginal på ± 100 meter.

Deformationsprognoserna uppdateras en gång per år. De nu offentliggjorda linjerna för deformationszonerna har varit kända sen i februari.

Om gruvbrytningen upphör kommer att deformationerna att fortsätta i 8 år.

Ersättningar och investeringar

LKAB har hittills avsatt 6 mdr kronor för stadsflytten. Aaro lovade att LKAB tänker följa Minerallagen och ersätta allt de förstör. Däremot lovade inte Aaro att LKAB ska satsa och vara offensiva och göra samhällsinvesteringar för att undvika att staden avvecklas innan den nya kommit på plats.

Aaro hävdar att LKAB inte får bedriva "kommunal verksamhet" trots att man bedriver LKAB Akademi och liknande verksamheter. Problemet med detta är, enligt deras revisorer, att man inte kan få skatteavdrag för det, berättade Aaro.

Angående bostadsbyggande så väntar LKAB Fastigheter på detaljplaner och bygglov för att sätta igång bygget av några hundra lägenheter i den gamla stadskärnan. Aaro hävdade att LKAB Fastigheter bara är till för den egna personalen.

Det finns inga dagsaktuella planer för vad LKAB Fastigheter vill bygga i den nya stadskärnan och Aaro presenterade heller inga egna idéer om detta.

Däremot föreslog Aaro LKAB-sponsring av det nya Kiruna och gav som exempel på deras stöd till Loussabacken där de fått en stor reklamskylt i gengäld. Detta är väldigt förolämpande. Först orsakar LKAB att staden måste rivas, sen vill de ha reklamskyltar för sig själva i det nya Kiruna.

Enligt kommunens ekonomichef har LKAB hittills betalat 85 miljoner kronor som ersättning för Gruvstadspark 1 som avser vatten/avlopp/el med mera. Det är oklart om dessa pengar kommer att räcka till de nya investeringarna som måste göras för motsvarande antal fastigheter i det nya Kiruna. Det vet man först när de investeringarna ska göras, om okänt antal år.

Ägarna

Aaro hävdar att ägarna, staten, är väl införstådda med hela situationen i Malmfälten och berättade att de har en Malmfältsgroup och en kommitté där det sitter 15 myndigheter för att samarbeta kring stadsflytten. Malmfältsgruppen har jobbat sen 2006. Att Malmfältsgruppen inte har åstadkommit någonting när det gäller bostadskrisen och att deras möten är hemligstämplade för Kiruna-borna sa han inget om.

Exproprieringslagen

Aaro lovade att inte använda exproprieringslagen för att köpa ut fastighetsägare som vägrar låta sig lösas in. Om detta löfte är värt något i praktiken kan man dock inte veta förrän det finns någon som vägrar sälja huset till bolaget på ett område som kommunen har godkänt för industriverksamhet.

Kommunledningen

Kommunledningen, som enligt lagstiftningen är ansvarig för samhällsplanering och bostadsförsörjning, träffar LKAB-ledningen en gång i halvåret. I övrigt sköter tjänstemän i kommunen planering och beslutsfattande och

kommunalrådet Kristina Zakrisson sa att hon var nöjd med hur organisationen fungerar.

Kommunalrådet Kristina Zakrisson menade att Kirunaborna inte ska betala för stadsomvandlingen utan att det är bolaget och ägarna som måste göra det. Trots detta har kommunen gjort ett avtal om Gruvstadspark 1 att LKAB bara "bör ersätta i skälig omfattning", dvs det finns inget som binder LKAB att betala. Det har ju också framkommit tidigare i en revisionsrapport att kommunen inte gör skriftliga avtal med LKAB utan lutar på deras ord. Kristina Zakrisson sa på mötet att "situationen är komplex" men hon drev inga krav mot LKAB eller regeringen som skulle kunna förändra läget.

Till Nordnytt sa Lars-Erik Aaro efter mötet att LKAB nu vill påbörja förhandlingarna om Gruvstadspark 2, dvs villkoren för att tömma nästa del av staden.

Markköpen

På mötet informerade kommunledningen också om markköpen från staten. Kiruna kommun har fått OK från regeringen att köpa 4 av de markområden som man begärt, men försäljningsprocessen har inte inletts ännu och ingen vet hur lång tid den kommer att ta. Det är Statens Fastighetsverk som ska sköta den. När köpet är klart kommer kommunen att skicka notan för köpeskillingen till LKAB.

Stadshuset

På mötet antogs en jury för ytterligare en arkitekttävling, nu för det nya stadshuset. Detta verkar väldigt onödigt eftersom det redan pågår en arkitekttävling om det nya Kiruna och kontors- och samlingslokaler borde kunna inrymmas i dessa planer.

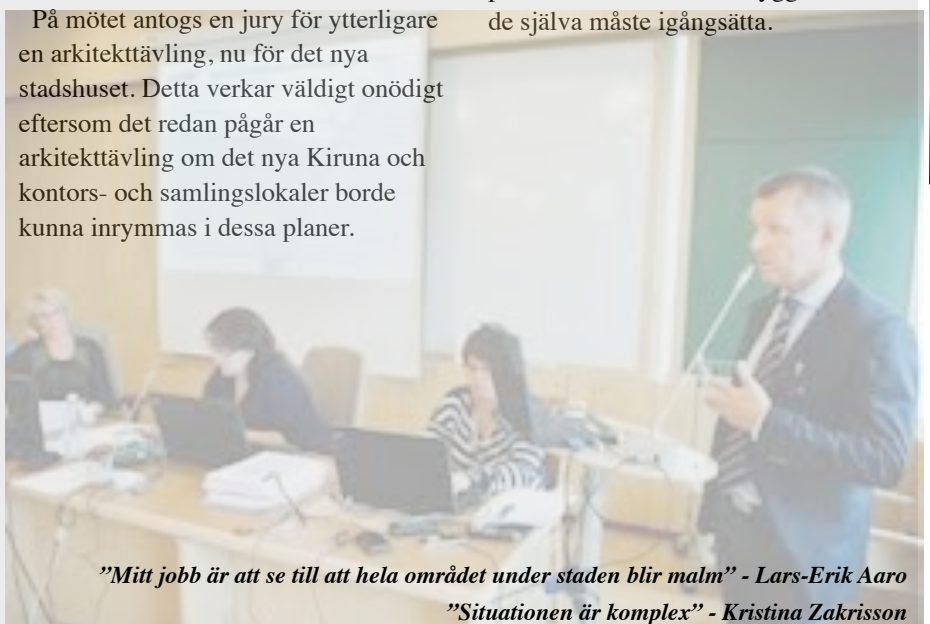
Järnvägsstationen

Remissvar har skickats till Trafikstyrelsen om den nya järnvägsstationen där kommunen säger att man vill att den står klar i närheten av det nya Kiruna under 2017.

Bostadsförsörjningsplanen

Kommunens bostadsförsörjningsplan för 2012-18 skulle antas på mötet. Den innehöll inga planer på nybyggnation överhuvudtaget och inga direktiv till KBAB att planera för att bygga i det nya Kiruna. Detta har Knegarkampanjen kritiserat vid flera tillfällen. Med hänvisning till den "nya situationen" så lyftes Bostadsförsörjningsplanen ut från dagordningen och det är oklart när den kommer upp igen.

Sammanfattningsvis kan man säga att LKABs VD var väldigt tydlig med att bolagets intresse är att utrymma hela Kiruna, samtidigt som han hade mage att påstå att detta var en fördel för Kirunaborna, och att de inte har egna planer för offensiva investeringar för det nya Kiruna. Det kom heller inte fram någonting som tyder på att ägarna, den svenska staten, är på väg att ta något initiativ för att lösa krisen med bostadsbristen. Kommunledningen var irriterad på LKAB men enbart för att informationen om det verkliga läget kommit ut. I övrigt så mal de på som tidigare utan att inse hur bråttom det är att sätta igång byggandet av en ny stadskärna och att det som måste prioriteras nu är bostadsbyggande som de själva måste igångsätta.

"Mitt jobb är att se till att hela området under staden blir malm" - Lars-Erik Aaro

"Situationen är komplex" - Kristina Zakrisson